

VIIMSI RAAMATUKOGU AJALUGU

1920 – 1939

1940 – 1975

1976 – 1990

1991 – 2005

2006 – 2010

2011 – 2017

2018 – 2019

Aasta 2020

VIIMSI RAAMATUKOGU AJALUGU

KRISTIINA PUURA ja TIJU VALM

Viimsi 2020

Tekstid Kristiina Puura, Tiiu Valm

Koostanud ja toimetanud Tiiu Valm ja Anne Velliste

Kujundanud Krista Saare

Fotod: Viimsi raamatukogu arhiiv, Rannarahva muuseumi arhiiv, Rahvusarhiivi filmiarhiiv

Toetused: Viimsi Vallavalitsus

© Viimsi Raamatukogu, 2020

ISBN 978-9949-01-844-4

Trükk: Alfapress OY

SISUKORD

Viimsi raamatukogu juhatajad-direktorid 7

VIIMSI RAAMATUKOGU AJALUGU

Aastad 1920–1939 8

Aastad 1940–1975 13

Aastad 1976–1990 16

Aastad 1991–2005 32

Aastad 2006–2010 44

Aastad 2011–2017 54

Aastad 2018–2019 84

Aasta 2020 111

KUNI SÄILIB KULTUUR, ON TEGU INIMESEGA.

LENNART MERI

VIIMSI RAAMATUKOGU JUHATAJAD LÄBI AEGADE

Hans Starrkopf (Ants Sard)	alates aastast 1921
Cilla Starrkopf	1935
Alma Karusoo	1935 (16.05.1935 – 01.06.1941) Viimsi ja Iru avalikud raamatukogud
Bernhard Lilleste	1939
Elvi Salum	1943
Helmi Kask	1946
Jaan Kuul	1947
Helene Benno (Elena Benno)	1948 (01.09.1948)
Leonilla Teder	1959
Helgi Nõu	1962
Elvi-Armide Maioria	1964
Ena Pull	1967
Küllike Tomingas	1968
A. Tauts	1970
Malle Aarma	1975
Elvi Onufrejev	1976 (06.1976 – 07.1977)
Asta Joost	1977
Ene-Linda Tammik	1989
Eevi Kiling	1995
Kristiina Puura	2007 (10.2007 – 03.2012)
Jane Palu	2012 (03.2012 – 12.2014)
Tiiu Valm	2014 (12.2014)

Viimsi avalik raamatukogu töötas Viimsi algkooli juures. Foto Rannarahva muuseumi kogust.

AINUS ASI, MIDA SA LIHTSALT PEAD TEADMA,
ON RAAMATUKOGU ASUKOHT.

ALBERT EINSTEIN

AASTAD 1920–1939

*„Kahte kappi on ühetassa majas tarvis: leivakappi ja raamatukappi. /.../
Iggas majas peaks raamatukappi, igas koggokonna majas laenoramatokoggo olema.
Teadminne on väggi, jõud, tugevus, ja se tulleb lugemisest.”*

Nii arvas 1870. aastal eesti rahvusliku liikumise juhte Johann Voldemar Jannsen.

Juba 1911. aastal mõlgutasid Viimsi valla ärksamad elanikud mõtteid oma laenuraamatukogu loomisest, kirjalik kinnitus selle kohta kahjuks puudub. Nii saab ametlikult Viimsi raamatukogu asutamisaastaks lugeda 1920. aastat, millest on säilinud kirjalik dokument, raamatukogu aastaaruanne.

Raamatukogu asutas Viimsi haridusselts ja selle ülalpidajaks oli Viimsi vallavalitsus. Raamatukogu asus Viimsi postiagentuuri ruumides, kus oli kasutada üks tuba, kokku 16 m² põrandapinda. Raamatute paigutamiseks oli tarvitada üks kinnine kapp, kus oli kolm jooksevmeetrit riuleid.

Algusaegadel tegelesid raamatute hankimise, paigutamise ja laenutamisega haridusseltsi liikmed. Esimeseks teadaolevaks raamatukogu juhatajaks oli Hans Starrkopf, kelle sõnul olid tingimused töötamiseks kehvad ja nõuetele mittevastavad.

Raamatukogu oli avatud kaks korda nädalas, teisipäeviti ja reedeti kella 17.00–19.00.

*Raamatukogu Viimsi vallamajas Miiduranna külas (1926). Praeguse Noa restorani asukoht.
Foto: G. Kulp, Rahvusarhiivi filmiarhiiv.*

1921. aruandeaastal oli kogus 139 eestikeelset raamatut, millest teaduslikke 47 ja ilukirjanduslikke 92, lugejaid oli 50. Riigi poolt toetati raamatute ostmist 1500 margaga.

1924. aastal võeti Riigikogus vastu „Avalikkude raamatukogude seadus“, mis hakkas kehtima 1. jaanuarist 1925. Seadusega nähti ette raamatukogude loomist sellisel hulgal, et raamatud oleksid kõigile lugemishuvilistele kättesaadavad. Raamatukogude asutamine ja ülalpidamine tehti ülesandeks kohalikele omavalitsustele, kes pidid raamatukogudele eraldama kaks senti iga piirkonnas elava kodaniku kohta.

Viimsi vallavalitsus võttis raamatukogu haridusseltsilt üle **15. jaanuaril 1925**. Raamatukogule eraldati 300 marka toetust. Alates aastast 1925 kuulub Viimsi raamatukogu ka Harju maakonna avalike raamatukogude võrku.

Raamatukogu alguskümnenditel oli suur osakaal ilukirjandusel, eriti palju laenu-tati eesti autorite teoseid (Mart Raud, August Gailit, Anton Hansen Tammsaare, Mait Metsanurk, Oskar Luts), vähesel määral laenutati ka tuntumate välisautorite (Honoré de Balzac, Knut Hamsun, Sigrid Undset) teoseid, teadmiskirjanduse vastu tunti vähe huvi. Vastupidiselt algusaegadele on tänapäeval tendents järjest enam teadmiskirjanduse laenutustele, kuna muutunud on lugejaskonna vajadused, järjest enam tuleb vastata tee-mapäringutele.

1926. aastal sai raamatukogu uued ruumid Viimsi toonases vallamajas Miiduranna külas, kuid ruumipuudust see oluliselt ei leevendanud. Raamatukogu kasutuses ühes vallavalitsuse kantseleiga oli üks tuba põrandapinnaga 16 m². Raamatute paigutamiseks oli tarvitada üks kinnine kapp, kus oli kolm jooksevmeetrit riuleid. Raamatukogu juha-tajaks sai vallasekretär Ants Sard (end Hans Wilhelm Starrkopf), kelle sõnul olid raamatu-kogus tingimused töötamiseks kehvad ja nõuetele mittevastavad.

1929.–1933. aastani mõjutas Harjumaa raamatukogude arengut ülemaailmne majan-duskriis, mistõttu vähenesid toetussummad raamatukogudele ja nende areng aeglustus. Kui varem puudus raamatute väljalaenutamisel eeskiri, siis **1937. aastal** kehtestati raama-tukogu tarvitamise kodukord, mis on kirjas valla volikogu 1937. aasta 27. novembri pro-tokollis. Vastavalt kodukorrale laenutati lugejatele korraka kaks raamatut kaheks nädalaks. Tagatist ei olnud, kuid õigeaegselt tagastamata raamatu eest tuli maksta leppetrahvi üks sent nädalas. Raamatukogu senist lahtioleku aega 17st kuni 19ni pikendati tunni võrra.

1939. aastal, mil Viimsi vald likvideeriti ja liideti ühes Nehatu vallaga Iru vallaks, koliti raamatukogu Pringi külla Viimsi algkooli majja.

Raamatukogu olmetingimused muutusid veelgi halvemaks – kehv juurdepääs, eemal keskusest, mittekõetav ruum. Valla ümberkorralduste ja raamatukogu asukoha muutu-mise tõttu oli raamatukogu 1939. aastal 1. aprillist kuni 28. oktoobrini suletud. Viimsi avaliku raamatukogu 1939. aasta 27. novembri revisjoniprotokollis on eraldi esile tõs-tetud: „Kuna raamatukogu on endisest Viimsi vallamajast selle aasta oktoobrikuus üle toodud, vajaks ta energilist sissetöötamist.“

Viimsi algkool. Foto Rannarahva muuseumi kogust.

1939. aasta lõpus korraldatigi esimene üritus. Selleks oli raamatunädala aktus ja pidu, kus tutvustati raamatukogu ja raamatuid, et äratada elanikes lugemishuvi. Inimesi tuli kohale küll poolesaja ringis, kuid oma eesmärgi üritus ei täitnud – raamatukogu kasutajate arv ei tõusnud. Kui eelmises asukohas oli lugejaid üle 300, siis nüüd vaevalt 70.

Raamatukogu tollane juhataja Bernhard Lilleste, kes töötas algkoolis asendusõpetajana, tegi ettepaneku anda raamatukogu üle mõnele kohalikule organisatsioonile. Raamatukogu tulevikuväljavaateid nähti kirjanduse juurde muretsemises ja sarnaselt 1920ndate aastate teise poolega Randvere harukogu asutamises. Randvere raamatukogu hakkas tööle aga alles peale sõda. ■

AASTAD 1940–1975

1940. aastal hakkasid avalikud raamatukogud kandma rahvaraamatukogu nime, ka Viiksi raamatukogust sai rahvaraamatukogu.

Aastate **1940–1945** kohta on Viiksi raamatukogu dokumendid täielikult hävinenud, mistõttu puudub igasugune teave raamatukogu asukoha, töötajate jms kohta. Küll on aga teada, et 1948. aasta veebruaris moodustati Viiksi külanõukogu ja raamatukogu asus Viiksi valla algkooliõpetajate internaadi ühes toas, kus oli nii kitsas, et raamaturiulid aetsesid eluohlikult maast laeni. Raamatukogu muutus ideoloogiaasutuseks nii väliselt kui ka sisuliselt – raamatukogu kohustuslikud elemendid olid loosungid, seinalehed, plakatid jms, nõukogude kirjandus ja raamatupropagandaüritused. Lugejate arv kasvas ligi 500ni.

Peale Viiksi raamatukogu töötas tollase Iru valla territooriumil veel neli raamatukogu: Maardu, Kallavere, Iru ja Randvere raamatukogu. Novembris 1940 anti välja „Rahvaraamatukogunduse korraldamise juhend“, mille alusel pidi raamatukogu kasutamine olema tasuta (lubatud oli ühekordne registreerimismaks) ning see pidi avatud olema vähemalt kaks korda nädalas.

Peale sõda olid külaraamatukogude juhatajateks sageli kooliõpetajad kohakaaslust tehes, kuid järjekordse üleliidulise aktsiooni korras kaotati see võimalus 1948. aastal. Edaspidi olid rahvaraamatukogudes töötajad, kes tegelesid ainult raamatute ja lugejatega.

1948. aastast asus Viiksi raamatukogu tööd juhtima Elena Benno (end Helene Benno), kelle eesrindlik töö on ära märgitud 13. jaanuaril 1953. aastal ilmunud Harju Elu veerudel: „... aktiivne ühiskondlikest üritustest osavõtt on sm Bennol võimaldanud koguda

1968. aastal kolis Viimsi külaraamatukogu S. M. Kirovi nimelise Näidiskalurikolhoosi kalatööstuse territooriumile. Foto: O. Koska, Rahvusarhiivi filmiarhiiv.

raamatukogu juurde laialdase aktiivi /.../ raamatuid viivad lugejaile koju raamatukogu aktivistid, kellest tublim sm Kollo viis möödunud aastal lugejaile koju üle 60 raamatu.“ Ideoloogiaasutusena pidi raamatukogu tol ajal tõhusalt kaasa aitama nõukoguliku kirjanduse tutvustamisele ja populariseerimisele ning töötajate kasvatamisele kommunismi-ideede vaimus. Ideelagedat kirjandust peeti kahtlaseks, see oli keelatud ja selle omamine karistatav.

Aastail **1950–1975** kandis raamatukogu Viimsi külaraamatukogu nime.

1954. aastast viidi raamatukogu töö kindla plaani ja riikliku eelarve alusele. Alustati alfabeetilise kataloogi koostamist, mis valmis kahe aastaga.

1955. aastal inspekteris raamatukogu kontrollkomisjon, kes märkis, et raamatukogul on nõuetele vastav iseseisev ruum, mis on kaunistatud kahe loosungiga, seinaleht ja autahvlile on välja pandud kolhoosi eesrindlikud kalurid.

1962. aastal kustutati arvelt hulgaliselt kirjandust: põhiliselt kõik Stalini teosed, „Raamatukroonika“ kuni 1950. aastani ning osa põllumajandusteemalist kirjandust. Ühtegi eksemplari ilukirjandust ei kustutatud.

1963. aastast alates hakati raamatukogus suuremat tähelepanu pöörama lugemise juhtimisele. Lugejatena võeti arvele kõik lõõktöölised ja kommunistlike tööbrigadide liikmed. Erilist tähelepanu pöörati kaugõppijatele ja lastele. Suure osa Viimsi raamatukogu lugejaskonnast moodustasid vene sõjaväelased, nende perekonnad, koduperenaised, õppurid, tööliselised, kalurid ja teenistujad. Eraldi arvestust peeti aktiivsemate lugejate kohta. Sel perioodil tõusid raamatukogu töönäitajad oluliselt. Inimesed lugesid palju, eriti ajalehti ja ajakirju. Samas täheldati suurima probleemina ajalehtede vargusi ja ajakirjadest piltide väljalõikamist.

1965. aastal toimus üleminek 6-päevasele töönalalale. Asutustes ja kolhoosides oli laupäev vaba, raamatukogudele kujunes sellest aga kõige töörohkem päev.

1968. aastal pidi Viimsi raamatukogu taas kolima, seekord Kirovi-nimelise näidis-kalurikolhoosi kalatööstuse territooriumile, kus raamatukogu kasutusse anti üks väike ruum, mistõttu enamus kirjandusest jäi pappkastidesse. ■

1976. aastal sai Kirovi-nimelise näidiskalurikolhoosi raamatukogu kolhoosi keskuses otseselt raamatukogu tarbeks projekteeritud ja sisustatud ruumid.

LUGEMINE POLE MÕTLEMINE ENESE,
VAID KELLEGI TEISE PEAGA.

ARTHUR SCHOPENHAUER

AASTAD 1976–1990

Raamatukogu järgnevaid aastaid mõjutas eelkõige Eesti NSV raamatukogunduses läbi viidud rahvaraamatukogude tsentraliseerimine. Nimelt anti Viimsi külaraamatukogu üle Kirovi-nimelisele näidiskalurikolhoosile, kes omaniku ja rahastajana kujundas raamatukogust kolhoosi esindusasutuse. Raamatukogu hakkas kandma nime S. M. Kirovi nimelise kalurikolhoosi raamatukogu (kuni aastani 1990).

1976. aastal sai raamatukogu kalurikolhoosi keskses raamatukogu tarbeks projekteeritud ja sisustatud ruumid. Eestis ei olnud tol ajal palju raamatukogusid, millel oleksid olnud nii esinduslikud ruumid ja sisukas töö. Võib julgelt öelda, et see oli Viimsi raamatukogule edukas aeg. Ruumid mahutasid 8000 köidet kirjandust, lugemissaalis oli 31 kohta ning perioodika lugemistoas 8 kohta. Lastele oli raamatukogus sisustatud rõõmsate värvide ja eritellimisel valmistatud mööbliga raamatutuba. Hoone siseviimistlus oli tolle aja kohta huvitav, eriti muljetavaldav oli lugemissaali ja trepikoja vaheline vitraaž.

Raamatukogu kogu moodustasid Viimsi külaraamatukogust ülevõetud teavikud ja Kirovi-nimelise näidiskalurikolhoosi tehnikakirjandus. Oma töödest ja tegemistest pidi raamatukogu aru andma kolhoosi kultuuriosakonnale, kolhoosi juhatusel ja parteiorganisatsioonile ning igal aastal tuli esitada aruanne Harju rajooni keskraamatukogule. Raamatukogu töö aluseks said perspektiiv- ja kvartaliplaanid ning aastaplaanid. Põhialuseks töö planeerimisel olid NLKP suunised ja kolhoosi ees seisvad ülesanded.

Raamatukogu töötaja Ene-Linda Tammik meenutab: „Nii nagu Kirovi-nimeline näidiskalurikolhoos oli omaette nähtus, nii oli omaette vaatamisväärsus ka selle raamatukogu. Kolhoosiga sõitsid tutvuma turismigrupid ja delegatsioonid üle Nõukogude Liidu.

ÜLAL: Raamatukogu juhataja Asta Joost (vasakul) ja raamatukoguhoidja Elvi Onufriev.
 ALL: Juubeliõhtul „Betti Alver 80” kõneleb Paul-Eerik Rummo. 27. november 1988.

Programmi kuulus kindlasti ka raamatukogu külastamine. Mitu korda päevas avanes raamatukogu uks ja külalisgruppide juht Kalju Helisalu astus sisse, seljataga suur hulk turiste.“

Kolhoosiraamatukoguks saamisest alates alustati süstemaatilisel kolhoosi profiilile vajaliku eksemplaarsuse ja temaatilise koostisega raamatute kogu loomist. See toimus nii üleliiduliste kui ka vabariiklike temaatiliste plaanide alusel koostöös majandi spetsialistidega. Kogu komplekteerimisel olid prioriteediks kalakasvatus, laevaehitus, toiduainetetööstus, masinaehitus ja teised Kirovi-nimelises näidiskalurikolhoosis viljeldavad valdkonnad. Loomulikult pidi komplekteerima kogu parteilise ja ideoloogilise kirjanduse. 1970ndatel aastatel oli kogu komplekteerimise eripäraks nimetuste suur eksemplaarsus, mis aga aastatega muutus – nimetuste arv suurenes ja eksemplaride arv vähenes. Oluline rõhk oli venekeelsele kirjandusel. Komplekteerimise allikateks olid Bibkollektor, raamatukauplused, Raamat Postiga, Harju keskraamatukogu vahetusfond asukohaga Keilas ning mitmed annetused. Sagedasteks kinkijateks olid väliskülalised (sakslased, ameeriklased, rootslased jt), kelle kingitud raamatud puudutasid nende maad, rahvast ja kultuuri. Annetajate hulka kuulusid ka mitmed väliseestlased, kes kunagi Viimsis sündinud või elanud. Suurima arvu raamatuid annetas Hilda Uukareda. Raamatukogus koostati kõik vajalikud kataloogid: alfabeetiline, süstemaatiline ja pealkirjade kataloog.

Lisaks Kirovi-nimelise kalurikolhoosi keskuse raamatukogule töötasid vaadeldaval perioodil filiaalid Kolgal, Kaberneemes ja Pärnu pansionaadis. Rändkogud olid organiseeritud baaslaeval Miidurand ja teistel kalalaevadel. Käsikogud olid antud kasutamiseks Viimsis asuvale projekteamibüroole ja Viimsi haiglale. Raamatukogu oli avatud esmaspäeval, teisipäeval, neljapäeval ja reedel kell 10.00–18.00, kolmapäeval kell 13.00–18.00, iga kuu viimasel reedel oli sanitaarpäev. Laupäev ja pühapäev olid puhkepäevad.

Kuigi venekeelseid teoseid oli kogus eesti-keelsetega võrdselt, loeti viimaseid siiski enam. Populaarsed olid A. H. Tammsaare, J. Smuuli, A. Hindi, E. Vilde teosed. Palju laenati teaduskirjandust, kuigi ühiskondlik-poliitilist kirjandust propageeriti ohtralt. Kuna huvi nende vastu ei olnud piisavalt suur, siis plaanide täitmise huvides laenutati neid raamatuid kohustuslikus korras: anti teistele laenutatud raamatutele kaasa.

ÜLAL: Kirjandusöhtu Oskar Lutsu 90. sünniaastapäeva tähistamiseks. Kõnelemas kirjandusteadlane Eerik Teder. Istuvad vasakult: näitlejad Aarne Üksküla, Tõnu Aav ja Karl Kalkun. 9. detsember 1976.
 ALL: Viimsi raamatukogu juhataja Asta Joost juhatamas sisse kirjandusöhtut „Naljamees Oskar Luts”. 9. detsember 1976.

Raamatukogus moodustati klubi ROPS (Raamat On Parim Sõber). Klubi toimimise põhimõtteks oli kohtumine kirjanikega ja elav vestlus valitud raamatu teemal. Raamatukogu ürituste ajal toimus alati raamatumüük, mis soodustas nendest suuremat osavõttu, kuna sel ajavahemikul oli raamat defitsiitne kaup.

Klubiüritusi toimus aastatel 1976–1990 kokku 640. Vormiliselt olid need ajastule omaselt poliitiliselt korrektsed, kuid üldkultuuriliselt harivad. Kõik kirjandusõhtud olid ette valmistatud põhjalikult kaalutletud kirjandusvalikuga ja hästi kujundatud raamatunäitusega. Kolhoosi palgal olid kutselised kunstnikud, kes kujundasid kõik raamatunäitused ja tegid muid raamatukogus vajalikke kujundustöid.

Perioodi **1976–1990** võib Viimsi raamatukogu arenguloos hinnata edukaks. Raamatukogu sisuline töö oli kõrgetasemeline, kuna kõik töötajad olid raamatukogundusliku haridusega. Raamatukogu areng oli vastavuses Kirovi-nimelise näidiskalurikolhoosi eesmärgiga – kolhoosis pidi olema kõik parim, nii ka raamatukogus. Kuigi tol ajal olid raamatukogud ideoloogiaasutused, suutis tollane raamatukogu juhataja Asta Joost oma suurejooneliste kirjandusõhtutega tutvustada eesti kultuuri ja kirjandust. Arhiivimaterjalide ja mälestuste põhjal võib järeldada, et kirjandusõhtud olid lugejate seas populaarsed. Ürituste head taset näitab ka see, et Martin Viirandi juhtimisel salvestati enamuse Eesti Raadio kirjandussaadetest just Viimsi raamatukogus.

1990. aasta alguseks kasvas raamatute arv enam kui 24 000 eksemplarini. Samas lugejate arv kasvas 497st enam kui 5000ni (nimetatud näitarvud on esitatud koos filiaalidega Kolgal, Kaberneemes, Pärnu pansionaadis ja rändraamatukogudega kalalaevel).

Raamatukogu töö oli ka laiemalt hinnatud, nii võideti 1980ndatel rahvaraamatukogude vaheline sotsialistlik võistlus ja saadi teenitult autasustatud. ■

RAAMATUKOGU ARVNÄITAJAD 1990. AASTAL

RAAMATUID – 24 000 EKSEMLARI

LUGEJAJD – ÜLE 5000 KOOS FILIAALIDEGA KOLGAL, KABERNEEMES,

PÄRNU PANSIONAADIS JA RÄNDRAAMATUKOGUDEGA KALALAEVADEL

ÜLAL: Kohtumisõhtu akadeemik Gustav Naaniga. 24. aprill 1977.
ALL: Lugejad Oskar Lutsu raamatute tegelastena. 9. detsember 1976.

ÜLAL: Luuleõhtu Ave Alavainuga. 16. oktoober 1978.

ALL: Kirjandusõhtu Enn Vetemaaga. Vestlus ja näidendi „Roosiaed” arutelu. 16. detsember 1977.

ÜLAL: Külas on kirjanikud Ülo ja Jüri Tuulik. 15. november 1977. ALL VASAKUL: Kirjandus-
 õhtu kirjanik Villem Grossiga ja tema romaani „Vaikimise motiivid” arutelu. 29. november 1978.
 ALL PAREMAL: Kirjandusõhtu külaliseks noorsookirjanik Silvia Rannamaa. 15. detsember 1977.

ÜLAL: Rahvusvahelisele lasteaastale pühendatud lastehommik. Külas lastekirjanik Heljo Mänd.
26. aprill 1979. ALL: Kirjandusõhtu Anton Hansen Tammsaare 100. sünniaastapäeva tähistamiseks.
31. jaanuar 1978.

ÜLAL: Rahvusvahelisele lasteaastale pühendatud lastehommik koos Uno Leiesega. 23. mai 1979.

ALL: Rahvusvahelisele lasteaastale pühendatud lastehommiku külaline oli ka lastekirjanik Holger Pukk. 26. aprill 1979.

ÜLAL: Kosmonaut Valentina Tereškova Viimsi lugejate keskel. 27. märts 1979.

ALL: Viimsi raamatukogus on külas kosmonaut Valentina Tereškova. 27. märts 1979.

ÜLAL: Lapsed rõõmustavad kohtumisõhtu üle Ellen Niidu ja Raili Kilpiga. 1981.

ALL: Kohtumine lastekirjanik Ellen Niidu ja soome kirjaniku Raili Kilpiga (istub). 1981.

Noorte puhke- ja töölaagrisse Viimsi Talveaias tuli luulelõuna külaliseks kirjanik Lehte Hainsalu (vasakul). 17. august 1979.

ÜLAL: Eesti Raadio kirjandussaate „Õhtutund kirjanikuga” avalik salvestus. Jaak Jõerüüti ja Viivi Luike intervjueerib saatejuht Peeter Hein. 1980ndad. ALL: Videvikutund kirjanik Heino Kiigega. 25. november 1987.

ÜLAL: Luuleõhtul „Miski meist mööda ei lähe” esinesid näitlejad Milvi Koidu, Ago-Endrik Kerge ja kirjanik Juhan Saar. 16. märts 1985. ALL: Kohtumisõhtu kirjanik Raimond Kaugveriga. 24. jaanuar 1985.

Raamatukogu pärast avamist Rannapere pansionaadis 2005. aastal.

Raamatukogu Viimsi vallamaja riietusruumis 1994. aasta kevadel.

LUGEJA ELAB TUHAT ELU ENNE, KUI TA SUREB.

GEORGE R. R. MARTIN

AASTAD 1991–2005

1991 – 2005

Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamise järgselt vabanesid rahvaraamatukogud ideoloogilisest survest ja asusid täitma oma sotsiaalseid, kultuurilisi ja teavitustegevuse ülesandeid – raamatukogutöö mitmekesisust, suurenesid kontaktid teiste asutustega (muuseumid, kirikud, seltsid jt), intensiivistus lugejateenindus, kasvas lugejate päringute arv ning mitmekesisust nende temaatika.

1990. aastate teisel poolel sai Eesti raamatukogunduse märksõnaks infotehnoloogiliste uuenduste juurutamine ning rahvusvahelistes projektides osalemine.

Perioodi alguses esines Viimsi raamatukogu tegevuses nii tõuse kui mõõnasid, kuid perioodi lõpuks jõuti stabiilse toimimise ja edasise arenguni.

Kirovi-nimelise näidiskalurikolhoosi reorganiseerimisega 1991. aastal osatühinguks Esmar hakkas Viimsi raamatukogu töö soikuma, sest Esmaril puudus huvi raamatukogu ülalpidamise vastu. Samas polnud ka Viimsi vallavalitsus valmis raamatukogu üle võtma.

Kolhoosi raamatukogust sai taas vallaraamatukogu **1993. aastal**, mil raamatukogu hakkas tegutsema Viimsi vallavalitsuse hallatava asutusena kinnitatud eelarve alusel.

Viimsi raamatukogu olukord halvenes järsult, kui 1994. aasta alguses otsustati, et raamatukogul tuleb endise kolhoosikeskuse ruumidest välja kolida ja ruumid loovutada Concordia Rahvusvahelisele Ülikoolile. Raamatukogu uueks asukohaks said Viimsi vallamaja riietusruumid, kuhu koliti **1994. aasta kevadel**. Endise 105 ruutmeetri asemel tuli järgneva nelja aasta jooksul leppida 80 ruutmeetriga. Seoses ruumiprobleemidega ja kohaliku omavalitsuse suutmatusega lahendust leida puudusid raamatukogul pea nelja aasta jooksul lugejate teenindamiseks sobivad tingimused.

1997. aastal koliti Viimsi raamatukogu uude tegevust soodustavasse asukohta Haabneeme alevikku – ruumidesse Rannapere hooldekodu esimesel korrusel, kus praegu asub Viimsi Päevakeskus.

Lugejatele avati raamatukogu uutes ruumides 10. novembril **1997. aastal**. Pidulik avamispidu toimus 16. detsembril samal aastal. 330 m² põrandapinnal asus avariitulitega lugemissaal ning eraldi lugemisala lastele. Kui 1997. aastal oli Viimsi raamatukogul 520 registreeritud lugejat, siis aastal 2000 oli lugejaid juba ligi 1300.

Raamatuürituste korraldamisega alustati taas **1998. aastal**. Kogu tutvustamiseks hakati koostama raamatuväljapanekuid ning lasteaia- ja algkoolilastele korraldati muinasjututunde.

2000. aastal nimetati raamatukogu ümber Viimsi raamatukoguks.

1998. aastal hangiti raamatukogule esimene arvuti ja raamatukogundusprogrammi Kirjasto 3000 litsentsiga alustati teavikute elektroonilise kataloogimisega.

2001. aasta septembris avati raamatukogus avalik internetipunkt.

2002. aasta lõpuks kanti kõik teavikud e-kataloogi.

2003. aastal võeti kasutusele Eestis arendatud raamatukogutarkvara URRAM.

Kahaksa aastat teenindati lugejaid kiirkorras raamatukoguks kohandatud ruumides.

2005. aastal projekteeriti raamatukogu tarbeks Rannapere Pansionaadi 2. korrus, mis avati pidulikult 9. septembril. Kuigi ruumid olid väikesed (566 m² kasulikku pinda), olid need hubased nii lugejatele kui töötajatele. Lugejate ja laenutuste arvud hakkasid taas kasvama. Korraldama hakati mitmesuguseid üritusi nii lastele kui täiskasvanutele. ■

Raamatukogutöötajad raamatukogu avamisel 9. septembril 2005. Vasakult: Tiiu Siiman, Harju maakonna raamatukogu juhataja Ruth Enok, Evi Kiling, Maie Keskküla, Ene-Linda Tammik.

RAAMATUKOGU ARVNÄITAJAD 2005. AASTAL

TEAVIKUID – 37 857 EKSEMPLARI

LUGEJAJD – 1556

ÜLAL: 1994. aasta alguses koliti Viimsi vallaraamatukogu vallamaja riietusruumidesse.
ALL: Suur ruumipuudus – 300 m² asemel tuli leppida sellega, et ruumi oli vaid 80 m².

ÜLAL: Rannapere hooldekodu, mille I korrusel leidis raamatukogu uue asukoha 1997. aastal.
ALL: Raamatukogu juhataja Eevi Kiling. Umbes 1994. aasta.

ÜLAL: Raamatukogu uued ruumid õnnistab sisse õpetaja Erkki Joandi. 16. detsember 1997.

ALL: 1997. aasta 16. detsembril sai Viimsi raamatukogu ruumid Rannapere hooldekodu esimesele korrusele, kus praegu asub Viimsi Päevakeskus. Pildil vallavanem Kaido Metsma (paremal) ja Ado Vahtra.

ÜLAL: Kirjutuslaua on näha raamatukogu esimest arvutit ja esimest printerit.
ALL: Lugejate töölauad olid akna all. Fotol ka koopiamasin. 1997.

ÜLAL: Külas on näitleja Jüri Aarma. 1999.

ALL: Näitleja Andres Otsa saadab klaveril kirjanik Ottniell Jürissaar. 1999.

ÜLAL: Piiblinäituse avamine. Vasakul Erkki Joandi, paremal Jaan Alver.

ALL: Näitus „Raamat esimeses Eesti Vabariigis”. 2000.

ÜLAL: Ene-Linda Tammik (vasakul) soome kolleegiga raamatukogus. 2000.

ALL: Emakeelepäev Piilupesa lasteaiarühmaga. 14. märts 2001.

ÜLAL: Viimsi vallaraamatukogu avamine Rannapere pansionaadi teisel korrusel.
9. septembril 2005 lõikavad linti Enn Sau, Jaan Alver ja Eevi Kiling.
ALL: Esimesed raamatusõbrad uutes ruumides. 9. september 2005.

*Näitus „Kummandus Asta Joostile”.
Raamatukogu päevik näitusel. 5. november 2010.*

RAAMATUKOGUST EI TOHI RAAMATUID KOJU JÄTTA.
KUI KÕIK KOJU JÄTTA, SAAB RAAMATUKOGU TÜHJAKS.

MIA (4-AASTANE)

AASTAD 2006–2010

Kuna valla elanike arv kasvas ja paljud neist leidsid tee raamatukogusse, tõusis oluliselt Viimsi raamatukogu külastatavus. Päevas külastas raamatukogu sada ja enam inimest. Kuigi 2005. aastal avas raamatukogu lugejatele ukсед uutes ruumides, esitati juba 2007. aastal vallavalitsusele taotlus kaks korda suuremate ruumide saamiseks rajatavasse Viimsi Keskusesse.

2006. aastal hõlbustas oluliselt lugejate teenindamist üleminek elektroonilisele teenindusele. Prangli raamatukogu alustas elektroonilist teenindust 2009. aastal.

2007. aastal korraldati ümber Viimsi valla raamatukogude tegevus: Viimsi raamatukogu muutus vallaraamatukoguks ja Prangli raamatukogu selle harukoguks. Raamatukoguteenuste parema turundamise eesmärgil loodi **2008. aastal** raamatukogu logo, flaierid ja veebileht www.viimsiraamatukogu.ee, mis tutvustasid raamatukogu teenuseid ja selgitasid selle kasutamise mitmekesiseid võimalusi.

2010. aastal tähistas Viimsi raamatukogu üleriigilist raamatuaastat mitmete lugemist populariseerivate üritustega. Samal aastal tähistas Viimsi raamatukogu oma 90. sünnipäeva, millega seoses anti raamatukogu eestvedamisel Viimsi vallavalitsuse poolt valla suurüritustel tänukirjad kirjandusteadlasele, kirjanikule ja kirjanduskriitikule ning Viimsi raamatukogu kauaaegsele lugejale Endel Nirgile, kirjanik Meelike Saarnale ning ka kauaaegsetele, pühendunud ja kultuuriteadlikele lugejatele, perekond Einerile.

Seoses raamatukogu 90. sünnipäevaga anti Viimsi raamatukogule valla autasu Viimsi Vaal. Sama aasta suvel külastas Prangli raamatukogu saarega tutvumise raames Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves koos abikaasaga.

Kahjuks vähendati lugemisaastal Viimsi raamatukogu eelarvet 10%, mille tulemusel vähenes nii töötajate töötasu kui ka uute teavikute ostuvõimalus. Eelarve vähendamist tuleb pidada ebatavaliseks seepärast, et raamatukogu külastamine oli samal ajal märgatavalt kasvanud.

Ruumipuudus nii lugejate uute vajaduste rahuldamiseks kui ka teavikute paigutamiseks oli jõudnud kriitilise piirini, mistõttu tehti Viimsi vallavolikogu kultuuri- ja hariduskomisjonile selle kohta taas ettekanne, kuid lahendust probleemile veel ei leitud. ■

Külas on Ene Rämmeld. 2007.

Kohtumine Aidi Vallikuga 27. oktoobril 2009.

*ÜLAL: Viimsi raamatukogutöötajad Larissa Taks, Evi Kiling ja Maie Keskküla külas-
käigul Saku raamatukogusse. 30. mai 2008. ALL: Erik Tohvri lillede ja oma raamatute
taustal autogrammi kirjutamas. 8. mai 2008.*

ÜLAL: Maie Keskkülal on laenutusletis käed tööd täis. 19. jaanuar 2010.

ALL: Viimsi raamatukogutöötajad 29. jaanuaril 2010. Vasakult: raamatukogu juhataja Kristiina Puura, Maie Keskküla, Larissa Taks, Evi Kiling, Ene-Linda Tammik.

Lasteaiatund Päikeseratta lastega. 28. oktoober 2010.

ÜLAL: Viimsi raamatukogu autasustamine Viimsi Vaalaga 2010. aastal. Autasu annab üle vallavanem Haldo Oravas. ALL: Maire Liivamets tutvustamas nüüdisaegset eesti kirjandust. 7. oktoober 2010.

ÜLAL: Tänukirja Viimsi raamatukogule Viimsi valla 91. aasta sünnipäeva puhul.
 Vasakult: Ene-Linda Tammik, Kristiina Puura ja Evi Kiling. ALL: Raamatukoguhoidja
 Maie Keskküla saab tänukirja Viimsi valla 91. sünnipäeva puhul raamatukogule pühendatud
 viieteistkümne tööaasta eest. Õnnitleb abivallavanem Urve Palo. 15. mai 2010.

ÜLAL: Kirjanike tuur Viimsi raamatukogus. Vasakult: Aapo Ilves, Hannes Varblane, Heiki Vilep. 3. november 2010.

ALL: 90 aasta juubelisünnipäevatordi lõikab lahti Kristiina Puura. 5. november 2010.

ÜLAL: Elo Viiding ja Tiit Peterson Viimsi raamatukogu juubelisünnipäeval 5. novembril 2010.
 ALL: Viimsi raamatukogu juubeli tähistamine. Esimeses reas vasakult: vallavanem Haldo Oravas,
 abivallavanem Urve Palo, Marje Plaan, Ott Kask jt. 5. november 2010.

Viimsi raamatukogu välisvaade aastal 2011.

Raamatute tagastuskastid enne ...

... ja alates 2014. aastast

LUGED LÄBI JA VIID TAGASI.
KARL (4-AASTANE)

AASTAD 2011–2017

2011. aasta ei toonud Viimsi raamatukogule hüppelist arengut. Tegeleti teeninduskorralduse parandamisega ja kogude korrastamisega: lõpetati teavikute inventuur, täpsustati teadmiskirjanduse liigitust. Prangli raamatukogus jätkati teavikute sisestamist e-kataloogi ning kogu puhastamist sisult vananenud ja nõudluseta kirjandusest.

Raamatukogu eelarve kasvas 3% (vahe majanduslanguse-eelse eelarveaastaga 2009. aastal –7%). Kahjuks ei võimaldanud eelarve väike kasv tõsta teavikute komplekteerimissummat. Sellest vajalikum oli investeerida töökeskkonda ja osta Viimsi raamatukokku jahutusseadmed, et suvise kuumalaine ajal tagada nõuetele vastav sisetemperatuur. Prangli raamatukogule paigaldati uued aknad. Viimsi raamatukogus kahanes peaaegu neljandiku võrra arvutitöökohtade kasutamine, kuna paljudel oli arvuti kodus olemas või tuldi raamatukogusse oma sülearvutiga. Mõnevõrra (4%) suurenes registreeritud lugejate arv.

Kuna ka piirkonna elanike arv kasvas, siis sarnaselt 2010. aastaga kasutas Viimsi raamatukogu teenuseid iga kuues valla elanik. Laste osakaal kõigi registreeritud lugejate seas ei muutunud. Endiselt laenati Viimsi raamatukogust kõige enam ilu- ja lastekirjandust ning Pranglil enam perioodikaväljaandeid.

2012. aastal tegeldi peamiselt raamatukogu nähtavamaks muutmise ning reklaamimisega vallas ja internetis. Raamatukogule loodi Facebooki konto, täiustati kodulehekülge ning lisati Vikipeediasse raamatukogu ajaloo lühiülevaade. Töö tulemuslikumaks muutmiseks viidi 2012. aastal läbi põhjalik raamatukoguteenuse kvaliteedi uuring nii Viimsi kui Prangli raamatukogus, mille analüüsi tulemusena alustati sama aasta lõpus raamatukogu arengukava koostamisega.

Uue ettevõtmisena korraldati 2012. aastal laste suvine võistluge mine, millest osavõtjate arv igal järgneval suvel kasvas ja muutus lastele oodatud sündmuseks.

Viimsi raamatukogu **2013. aasta** olulisimaks sündmuseks oli Randvere haruramatukogu avamine Randvere uues koolimajas, mis parandas Viimsi valla ja eriti Randvere küla elanike juurdepääsu raamatukoguteenustele. Seoses Viimsi valla keerulise majandusliku olukorraga vähenes raamatukogu eelarve taas, seekord 4,3%. Kõige enam vähenes eelarvekärbete tõttu uute teavikute hankimine.

Tavapäraste raamatukoguürituste kõrval korraldati jutu- ning joonistusvõistlus „Raamat ja mina aastal 2063“ ning fotokonkurss „Hetki raamatuga“.

2014. aasta oli Viimsi raamatukogule üle ootuste hea: lugejate, külastuste ja laenutuste näitavad kasvasid. Märkatavalt paranes raamatukogude finantsmajanduslik olukord, mille tulemusel sai pärast masuaegset kärbet tõsta raamatukogutöötajate palka ja suurendada Viimsi raamatukogu koosseisu ühe töötaja võrra. Vahetati välja kõik tehniliselt ja moraalselt vananenud arvutid töötajate töökohtadel ja avalikus internetipunktis, osteti multifunktsionaalne koopia masin, sülearvuti, dataprojektor, fotoaparaat ja muu-

Raamatukogupäeval 2013. Tagareas vasakult: Viimsi raamatukogu juhataja Jane Palu, Maie Keskküla ja Marika Matvere. Eesreas Elise Rand ja Ene-Linda Tammik.

sikatoa seadmed (televiisor, CD-, DVD- jms mängijad). Paigaldati lisavalgustus Viimsi raamatukogu lugemissaalis, laenutusruumis ja lastenurgas. Eritellimusena soetati suur teavikute tagastuskast. Osteti mitmesugust inventari nii Viimsi, Randvere kui ka Prangli raamatukogusse (riiulid, toolid, istumispadjad, vaibad jms). Lõpetati teavikute inventuur Prangli raamatukogus (teadaolevalt esmakordselt), kanti maha aegunud, lagununud ja kasutamiskõlbmatud teavikud ja sisestati kõik teavikud e-kataloogi. Loodi blogi aadressiga <http://viimsiraamat.wordpress.com/>.

2015. aasta, kui Viimsi raamatukogu tähistas 95. sünnipäeva, oli raamatukogule edukas. Kasvasid kõik lugejateeninduse arvnäitajad: lugejate arv tõusis 9,4%, külastuste arv 19,2% ja laenutuste arv 7,5%, millest võib järeldada, et Viimsi raamatukogu oli muutunud kohalike elanike hulgas oluliseks kultuuri- ja haridusasutuseks. Viimsi raamatukogu osatähtsus kohalikus kultuurielus kasvas: suulisi üritusi korraldati 91, millest võttis osa 2612 inimest (kasv 343 osavõtjat, võrreldes aasta varasemaga). Tagamaks raamatukogu tõhusamat töökorraldust mindi üle raamatukogu tarkvarale RIKS. Moodustati 5-liikmeline Viimsi raamatukogu nõukogu, et tihendada koostööd valla asutuste ning aktiivsete

*Joonistusvõistluse „Raamat ja mina aastal 2063” võidutöö.
Autor Mark Šamarin. 2013.*

lugejatega. Põhjalikult uuendati Viimsi, Randvere ja Prangli raamatukogude teavitust elanike hulgas; paigaldati infoviidad Haabneeme ja Randvere teedele, Prangli raamatukogu seinale paigaldati välissilt, anti välja reklaam- ja infovoldikuid jms. Parandati Viimsi ja Randvere raamatukogude füüsilist keskkonda (lisavalgustus, konditsioneer tööruumi, sisustus, siseinfoviidad jms). Kasvas raamatukoguürituste külastatavus, mille tingisid hästi valitud teemad ja põnevad esinejad. Hästi võeti kogukonna poolt vastu Viimsi raamatukogu 95. sünnipäeva ürituste sari.

Kogude täiendamiseks osteti kõigile Viimsi rahvaraamatukogudele kokku 4778 eksemplari raamatuid (500 eksemplari rohkem kui 2014. aastal). Eriti jõudsalt kasvas teavikute arv Randvere raamatukogus, aruandeaasta lõpuks oli seal kokku 5229 eksemplari raamatuid (2014. aastal 3767 eksemplari). Kuna Viimsi valla raamatukogudes loetakse meelsasti perioodikaväljaandeid, arvestatakse nende tellimisel lugejate soovidega. Nii said 2015. aastal Viimsi raamatukogud kokku 23 nimetust erinevat ajalehte ja 172 nimetust ajakirju (2014. aastal 122 nimetust).

2015. aasta oli Viimsi raamatukogule tulemuslik. Märgatavalt kasvasid lugejateeninduse arvnäitajad ja sisuline töö paranes. Viimsi raamatukogu muutus elanikkonna hulgas üha enam avatuks.

Jätkuvalt oli raamatukogu strateegiliste eesmärkide teostamise suurimaks takistuseks ruumipuudus: uued teavikud ei mahtunud enam riulitele, lugemissaalis nappis lugejakohti, lastealal polnud ruumi ürituste korraldamiseks, raamatukogusaal ei mahutanud üritustest osavõtjaid, raamatunäituste alal polnud turvaline eksponeerida kunstinäitusi, avalik internetipunkt asus lugemisalast eraldi, puudu olid lugejate individuaal- ja rühmatööruumid jne.

2016. aastal võeti esmakordselt valla ajaloos vastu Viimsi vallavolikogu määrusega „Viimsi Raamatukogu arengukava 2016–2020“, mille põhieesmärkide saavutamise olulisemaid tegevusi on Haabneemes asuvale raamatukogule juba lähiaastatel uute, kaasagsete ruumide ehitamine. Aasta jooksul loodi uus, atraktiivne Viimsi raamatukogu koduleht, millest kujunes peagi usaldusväärne infovärv kasutajaskonnale.

Viimsi raamatukogu kollektiiv 6. novembril 2015. Istuvad vasakult: Maie Keskküla, raamatukogu juhataja Tiiu Valm, Larissa Taks. Seisavad vasakult: Elise Rand, Tiiu Siimon, Astra Piirisaar, Tuuli Klaas, Jane Palu, Marika Matvere, Liivi Tuuling, Ene-Linda Tammik.

RAAMATUKOGU ARVNÄITAJAD 2015. AASTAL

TEAVIKUID – 51 597 EKSEMPLARI, SH 26 109 EKSEMPLARI ILU- JA LASTEKIRJANDUST

LUGEJAJD – 6990

ÜLAL: Marika Matvere ja Liivi Tuuling laenutusletis. 19. jaanuar 2015.

ALL: Marika Matvere tööülesannete täitmisel. 6. detsember 2014.

Üleriigiliselt nimetati Viimsi raamatukogu töötaja Elise Rand parimaks nooreks raamatukoguhoidjaks. Parandati Viimsi ja Prangli raamatukogude füüsilist keskkonda (lisariulite paigaldamine Haabneemes ja uus kujundus ning mööbel Pranglis).

Viimsi raamatukogu kui kultuurikeskuse osatähtsus kasvas kogukonnale suunatud kultuurisündmuste korraldamise kaudu. Mitmekesisust ja kasvas teavikute kogu nii erinevat laadi kui eri keeltes teavikute komplekteerimise kaudu. Randvere raamatukogu jaoks oli oluline infograafika projekti lõpetamine: paigaldati kaua oodatud välissildid.

2017. aasta märtsis korraldati kohaliku omavalitsuse ja raamatukogu töötajatele seminar „Projekteerime 21. sajandi raamatukogu: ideed ja inspiratsioon“, mille võtmeisanejaks oli Helsingi Linnaraamatukogu direktor Tuula Haavisto. Töötati välja valla uue haruraamatukogu kontseptsioon Püüksi koolis (kooli- ja rahvaraamatukogu kooslus) ning teostati kooli juurdeehituses raamatukogu projektlahendus. Kirjanik Margus Saksatamme, raamatuillustraator Anni Mägeri ja Viimsi laste abil valmis Viimsi raamatukogu maskott – Vimpsik.

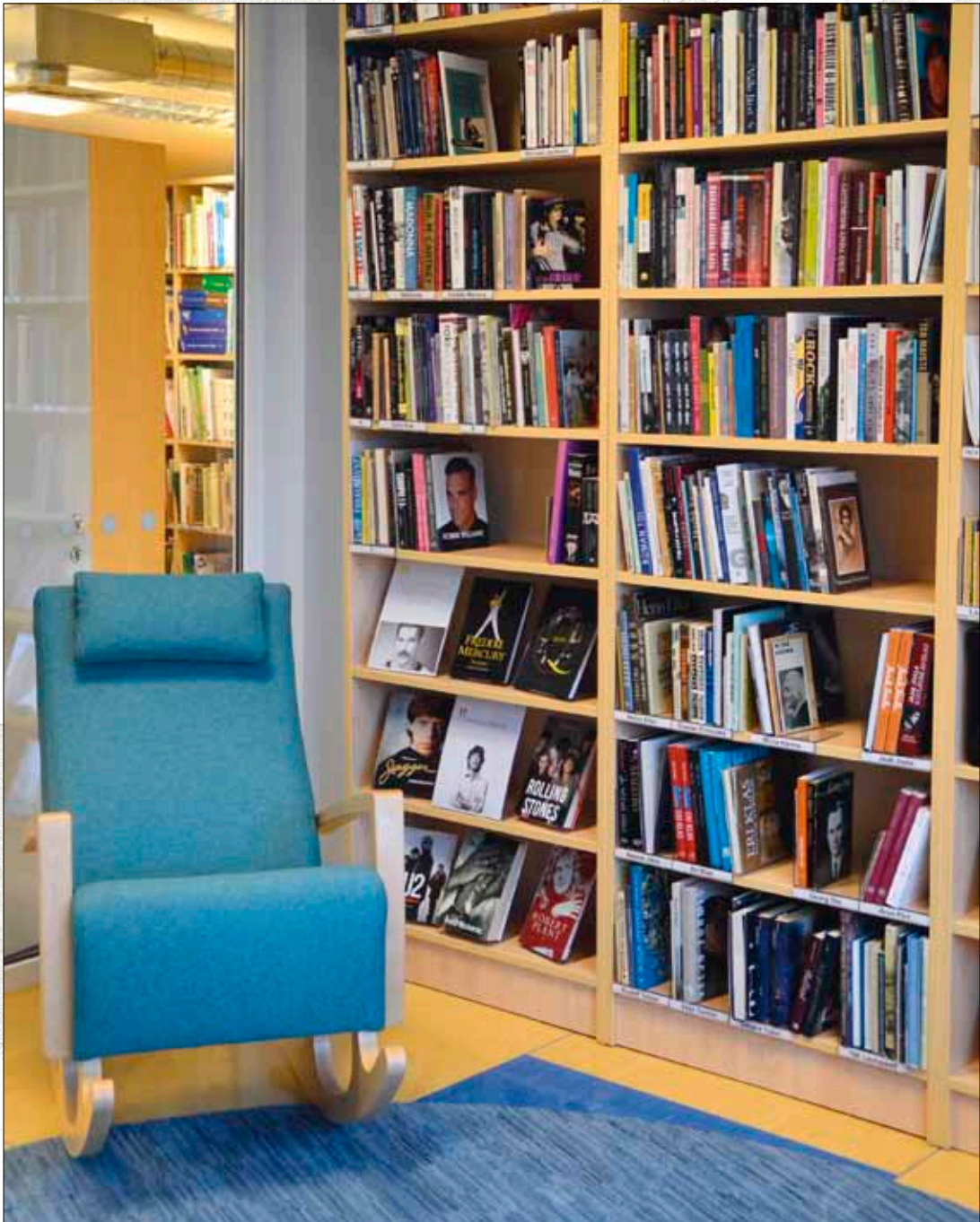
Kuna Haabneemes asuvale Viimsi raamatukogule ei leitud võimalust ruumiprobleemide lahendamiseks, siis suleti raamatukogu avalik internetipunkt ja loodi kolm arvutitöökohta vastavatud teabesaalis. Mainitud muudatuse tulemusel tekkis lisaruum suletud hoidla tarbeks. Kahjuks oli see ümberkorraldus lühiajaline leevendus raamatukogu ruumiprobleemile, sest peagi täitusid riulid raamatutega.

Kuna 2017. aasta kuulutati Eestis laste ja noorte kultuuriaastaks, siis esitas see kõigile raamatukogudele väljakutse suunata põhitähelepanu laste- ja noorteteenindusele. Kõik Viimsi raamatukogud korraldasid sel puhul lastele põnevaid projekte ja sisukaid kohtumisi, pakkudes seejuures mitte üksnes osasaamis-, vaid ka isetegemisrõõmu.

2017. aastal segmenteeriti raamatukogu sihtrühmi, et turundustegevuste kaudu muuta kasutajatele käepärasemaks mitmekesisustunud kogusid (uus ja rikkalikum valik muusikaplaate, suurem valik võórkeelset kirjandust jms). Analüüsi raamatukogu kui kultuurikeskuse tegevust ning rakendati uusi tegevusi (laste suvise võistulugemise läbimõeldum korraldus, raamatukogu maskoti rakendamine jms). ■

Viimsi raamatukogu maskoti VIMPSIK nimepäevapidu koos lastekirjanik Markus Saksatamme ja kunstnik Anni Mägeriga. 16. märts 2017.

Viimsi raamatukogu muusikatuba.

ÜLAL: Randvere raamatukogu Randvere koolimajas.

ALL: Randvere raamatukogu värviküllane laenutusruum.

ÜLAL: Prangli raamatukogu Prangli rahvamaja teisel korrusel.
 ALL: Väike ja hubane Prangli raamatukogu.

ÜLAL: Viimsi raamatukogu lastenurk on väike, aga lastele meeldib.

ALL vasakul: Indrek Hargla Viimsi raamatukogus 2013. aasta emakeelepäeval.

ALL paremal: Lastega seltsib jututunnis Jaanus Vaiksoo. 14. veebruar 2015.

ÜLAL: Viimsi raamatukogu lugemisaal 2014. aastal.

ALL vasakul: Kohtumisõhtu Helga ja Enn Nõuga. 13. märts 2014.

ALL paremal: Raamatukogupäevad lõpetas kohtumisõhtu Avo Kulliga. 28. oktoober 2014.

ÜLAL ja ALL vasakul: Väikesed lugejad Viimsi rannarahva festivalil 2014. aastal.
 ALL paremal: Jututunnis lastega kohtub Heli Illipe-Sootak. 22. november 2014.

ÜLAL: Kolmanda suvise võistluse pidulik lõpetamine. 11. september 2014.

ALL: Raivo Mets loeb ettelugemispäeval U. Starki raamatut „Võidumees“. 20. oktoober 2014.

ÜLAL vasakul: Armastusest Antarktika vastu kõneleb Enn Kaup. 29. jaanuar 2015.

ÜLAL paremal: Nukuteatri näitleja Are Uder esitab nukuetendust „Jäljed lumel“.

12. november 2014. ALL: Raamatukogu töötaja Marika Matvere etendab lastele jõulunäidendit „Varese mure“. 6. detsember 2014.

ÜLAL: Näitusega „Rootsi krimikuningriik“ sai tutvuda aprillis 2015.

ALL: Emakeelepäeval lugemisvara valimas. 14. märts 2015.

ÜLAL: Kuidas siinnivad Leelo Tungla raamatud. 2015.

ALL: Luuletaja Ilmar Trull jagab autogramme. 6. oktoober 2016.

ÜLAL: Lastekirjanik ja nukunäitleja Helle Laas kohtub oma väikeste lugejatega Viimsi raamatukogus. 7. detsember 2016. ALL: Lõbusat lugemist lastenurgas.

Kohtumine lastekirjanik Juhani Püttsepaga. 3. märts 2016.

Külas on lastekirjanik Kairi Look. 1. veebruar 2016.

ÜLAL: Viimsi raamatukogu teadmiskirjanduse ja perioodikasaal.

ALL: Aasta maaraamatukoguhoidja 2016 nominent, Randvere raamatukogu vanemraamatukoguhoidja Tuuli Klaas.

ÜLAL: 2017. aastal lugejatele avatud teabetuba.

ALL: Prangli raamatukogu raamatukoguhoidja Astra Piirisaar.

ÜLAL: Eduard Vilde 150. sünniaastapäevale pühendatud näitus, millega Viimsi raamatukogu saavutas üleriigilisel võistlusel 3. koha. 2015.

ALL: Naistepäevale pühendatud raamatuväljapanek. 2015.

ÜLAL: Sugupuude näitusega sai tutvuda septembris 2015.

ALL: Elise Rand valiti 2016. aastal Eesti parimaks nooreks raamatukogutöötajaks.

ÜLAL: Vanemraamatukoguhoidja Ene-Linda Tammik viib läbi raamatukogutundi Viimsi Keskkooli 3c klassi õpilastele. 2016.

ALL: Lugejatega kohtub kirjanik ja semiootik Valdur Mikita. 5. mai 2016.

ÜLAL: Näitus „Sõprade kirjad on su poole teel” oli üleval 2016. aasta augustis.
 ALL vasakul: Liivi Tuuling, 26. veebruar 2016. ALL paremal: Viimsi valla tänukiri Randvere
 harukogu juhatajale Tuuli Klaasile ja Ene-Linda Tammikule Viimsi raamatukogust.
 9. september 2016.

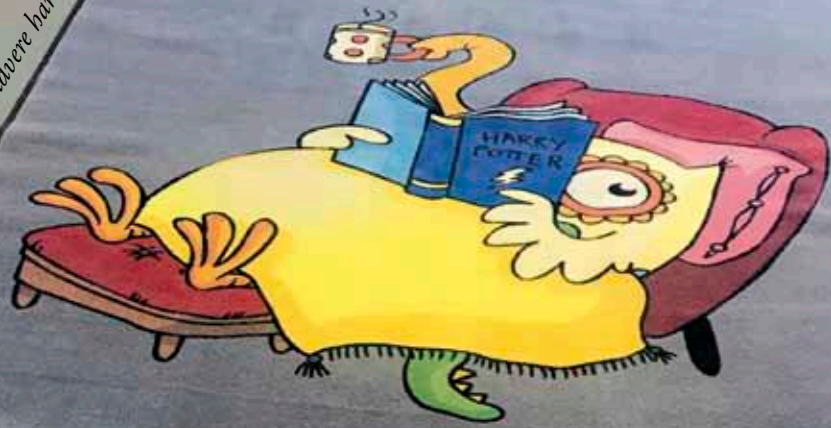
ÜLEVAL: Jõuluõhtu meeleolu töid raamatukokku Doris Kareva ja Robert Jürjendal.
15. detsember 2016. ALL: Mihkel Raud käis külas 15. märtsil 2017.

ÜLAL: VI laste suvelugemise lõpuüritus koos Brunoga Lottemaalt. 22. august 2017.

ALL: Viiksi lapsed kirjutavad ja joonistavad koos Kätlin Vainolaga raamatut. 2. märts 2017.

Võimsi raamatukogu maskoti Võimpsiku kujutisega lastakas väip Randvere harukogus.

VIIMSI RAAMATUKOGU

2018. aastal jätkati vallaraamatukogu pikaajalisele ruumiprobleemile lahenduse otsimist, kuna ruumipuudus muutus väga tõsiseks takistuseks uute teavikute paigutamisel ja lugejateeninduse korraldamisel. Kogu aasta vältel toimusid pingelised arutelud nii vallavalitsuses kui vallavolikogus. Raamatukogule otsiti lahendust erinevate rendipindade võrdlemisel ning üha enam kinnistus arusaam, et Viimsi raamatukogu uueks asukohaks võiks olla ostukeskus, muutudes nii elanikkonnale kättesaadavamaks kõikide teenuste osutamisel. Suvel avastati raamatukogu fuajees ja selle kõrvalruumides tervisele ohtlik mürgine hallitusseen, millele Antivamm Ehitus OÜ tegi mitu korda tõrjet ja mis kiirendas uute ruumide leidmise vajadust.

Paralleelselt vallaraamatukogu uute ruumide aruteluga algas uue Püünsi harukogu projekteerimine, ehitamine ja sisustamine. Aga samuti ka uuele raamatukogule sisu loomine, kuna Püünsi harukogu algeks oli kooliraamatukogu. Mais 2018 pandi Püünsi kooli juurdeehituse nurgakivi just raamatukogu müüri. Kogu suve sisestasid vallaraamatukogu töötajad senise Püünsi kooliraamatukogu enam kui 4000 raamatut Viimsi raamatukogude ühtsesse kataloogi RIKS. Püünsi harukogu moodustati ametlikult vallavolikogu otsusega 1. oktoobril. Kahjuks ehitustööd ja sisustamine venisid ning raamatukogu avamine lükkus edasi 2019. aasta algusesse.

Seoses lugejateeninduse koormuse kasvuga sai vallaraamatukogu alates 1. aprillist 2018 oma koosseisu juurde ühe vanemraamatukoguhoidja ametikoha ning alates 1. oktoobrist 2018 vastloodud Püünsi harukogu 0,5 raamatukoguhoidja ametikohta.

ÜLAL: Püünsi raamatukogu raamatukoguhoidja Kersti Haarde.
ALL: Lastega kohtub kirjanik Indrek Koff. 24. jaanuar 2018.

Majandusprobleeme tuli lahendada ka harukogudes. Kuna tuleohutuse kontroll pitseeris Prangli harukogu ahju, oli vaja teha põhjalik ahju remont, et raamatukogu võiks läheneval talvel lugejaid teenindada soojas toas. Randvere harukogus sai 2017. aastal vee-kahtustusi Randvere harukogu vaipkate, mille varjamiseks telliti 2018. aastal rõõmsavärviline Viimsi raamatukogu maskoti Vimpsiku pildiga vaip.

Kuna 2017. aastal teostati vallaraamatukogus IT-auditi tulemusel selgunud suuremad tööd ja tekkis reaalne võimalus leida raamatukogule uued ruumid, siis loobuti kavandatud arvutivõrgu ümberehitustöödest. Küll aga hangiti uusi arvuteid ja riistvara teisi vajalikke tarvikuid. Tähtis oli, et Prangli harukogu sai lõpuks WiFi-ühenduse.

Vallaraamatukogude kogude juurdekasv oli 2018. aastal võrreldes 2017. aastaga suurem 5194 eksemplari võrra, sealhulgas Püünsi harukogus oli juurdetulek 4922 eksemplari, mis olid seni arvele võtmata, ja seejärel said neid kasutada kõik valla elanikud.

Kuna huvi võõrkeelse kirjanduse vastu on lugejate hulgas aasta-aastalt oluliselt kasvanud, osteti vallaraamatukogusse võrreldes 2017. aastaga enam 528 eksemplari võõrkeelset kirjandust, samas nappis ruumi võõrkeelse kogu suurendamiseks.

2018. aastal oli ühe elaniku kohta komplekteerimisraha 3,28 eurot, mis oli 0,49 eurot rohkem kui 2017. aastal. Kohalik omavalitsus (KOV) andis elaniku kohta 1,89 eurot ja riigi eelarvest saadi 1,38 eurot. Kui KOVi rahastamine kasvas võrreldes eelmise aastaga 0,47 eurot, siis riigieelarvest oli kasv vaid 0,02 eurot. Samas kasvas raamatute hind kuni 50%. Ka 2018. aastal täienes Viimsi raamatukogus auviste kogu, nii et lugejatele sai pakuda head valikut nii välismaist kui ka kodumaist muusikat. Kui 2018. aasta alguses oli auviseid 1628 eksemplari, siis aasta lõpuks oli kogu kasvanud 1958 eksemplarini (kasv 332 eksemplari, mis oli enam kui 2017. aastal).

2018. aastal muutusid vallaraamatukogu lahtiolekuajad: esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel pikenes see ühe tunni võrra, raamatukogu oli nimetatud päevadel nüüd avatud kuni kella 18.00ni. Raamatukogu külastajad võtsid selle muutuse hästi vastu, eriti sobis see tööl käivatele inimestele. 2018. aastal kasvas Viimsi valla raamatukogudes lugejate arv kokku 308 võrra, sealhulgas tuli vallaraamatukogus juurde 248 uut lugejat.

ÜLAL: Lastega kohtub laste- ja noorsookirjanik Aidi Vallik. 15. veebruar 2018.

ALL: EV100 projekti „Noor, loo, too kunst – raamatukogusse“ raames toimunud näitused.

Vasakul: Karl Joonas Alamaa isikunäitus „Vorm ja eeldus“. Märts 2018.

Paremal: Hele-Riin Halliku isikunäitus. Aprill 2018.

Vallaraamatukogu uute lugejate arvu kasv aeglustus mitmel põhjusel: raamatukogu asus keskusest eemal, puudusid individuaal- ja rühmatööruumid, ruumipuuduse tõttu tuli teavikuid avariilultel ümber paigutada suletud hoidlatesse, kus lugejatel juurdepääs puudus jms.

Külastuste arv kasvas võrreldes 2017. aastaga 6784 võrra, kusjuures vallaraamatukogus 4665 võrra. Aasta-aastalt on kasvanud virtuaalkülastuste arv. Nii ka 2018. aastal oli võrreldes 2017. aastaga virtuaalkülastusi rohkem 55 710. Harukogudes oli virtuaalkülastuste arv tagasihoidlik, pigem eelistati kohapealset teenindust.

Võrreldes 2017. aastaga kasvas laenutuste arv valla kõigis raamatukogudes 5784 võrra, enim Randvere harukogus – 3836 võrra.

Märgatavalt täienesid 2018. aastal laste- ja noortekirjanduse kogud. Vallaraamatukogus oli juurdetulek suurim – 619 nimetust (võrreldes 2017. aastaga 345 nimetust rohkem) ja 868 eksemplari (võrreldes 2017. aastaga 500 eksemplari rohkem), mis aitas tõhusalt kaasa laste lugemishuvi kujundamisele. Võrreldes 2017. aastaga oli kõigis vallaraamatukogudes lugejaid lapsi rohkem 351, kõige suurem kasv oli vallaraamatukogus – 147; külastusi oli rohkem 3284, enim vallaraamatukogus – 1803 ja laenutusi rohkem 2031, suurim kasv oli vallaraamatukogus – 1343. Vallaraamatukogu näitarvude kasv oli tingitud tõenäoliselt hästi komplekteeritud kogust, kuna kohallugemiseks tingimused peaaegu puudusid (lastenurk oli vaid 9 m²).

Ka 2018. aastal jätkus vallaraamatukogude koostöö kooliraamatukogudega, toimusid raamatukoguhoidjate ühisarutelud ja koos korraldati nii õpilaste ettelugemisvõistlus kui ka kirjandusmäng. Tihe koostöö oli vallaraamatukogul Haabneeme lasteaedade ja koolidega nii kirjandust tutvustavate rühmakoolituste kui ka kirjanikega kohtumiste osas. Kokku korraldati neile viis rühmakoolitust raamatukogu ja kirjanduse tutvustamise teemal ning 14 kohtumis- ja kirjandushommikut.

Laste lugemishuvide arendamise eesmärgil korraldas vallaraamatukogu juba 7. laste suvelugemise, mis oli märkimisväärselt osavõtjaterohke: kui 2012. aastal osales suvelugemises 10 last, siis 2018. aastal oli neid juba 180. 2018. aastal korraldasid Viimsi valla

ÜLAL vasakul: Loovushommik algklasside õpilastele. Külas raamatu „Minu armas südameloom“ autor Jaana Ojakäär. 10. mai 2018. ÜLAL paremal: Kirjandushommik algklasside õpilastele koos lastekirjanik Anti Saarega. 18. aprill 2018. ALL: Algklasside õpilastel on külas Wimberg. 15. märts 2018.

raamatukogud lastele ja noortele kokku 53 erinevat raamatukoguüritust, millest võttis osa 1703 last. Nimetatud näitajad kasvasid võrreldes 2017. aastaga oluliselt. Vallaraamatukogu osales Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva puhul korraldatud üleskutses pakkuda noortele kunstnikele võimalust eksponeerida oma kunstitöid raamatukogus, mille raames eksponeerisid oma loomingut Karl Joonas Alamaa isikunäitusega „Vorm ja eeldus“, Hele-Riin Hallik isikunäitusega „Rahustada häirituid ja häirida rahulikke“, Naatan Hollman fotonäitusega „Loodus – Eesti Vabariigi raudvara“ ja noored fotograafid Johan Boeijkens, Peeter Karask, Hans Markus Antson, Tobias Tikenberg ja Jüri-Andreas Järviste näitusega „Lumehelk“.

Viimsi raamatukogu korraldatud üritustel osalesid peamiselt Haabneeme lasteaedade ning Viimsi ja Haabneeme koolide lapsed, ruumikitsikuse tõttu polnud võimalik vastu võtta kõiki soovijaid. Populaarsemad olid kohtumised kirjanikega, olgu siin nimetatud Indrek Koff, Aidi Vallik, Wimberg, Piret Päär, Anti Saar, Priit Põhjala, Kadri Lepp ja Sulev Oll. Eriti lustakas oli 7. suvelugemise lõpuüritus, kus põnevaid katseid tegi Mullimeister. Suuremaks ettevõtmiseks Randvere harukogus oli rahvusvaheline lugemisprojekt „Meie väike raamatukogu“, millega liitusid Randvere kooli 1.–2. klasside õpilased. Kohalikul tasandil oli vallaraamatukogu järjepidevalt Eesti kultuuri tutvustaja ja huvitavate kohtumisõhtute korraldaja. Esinejate valikul arvestati eelkõige lugejate soove. Nii korraldati 2018. aastal täiskasvanutele 11 erinevat sündmust, millest meelejäavamad ja osalejaterohkemad olid EV100 raames kohtumised Eesti Vabaõhumuuseumi teadusdirektori, raamatu „Eesti argielu“ autori Heiki Pärdiva, kirjanik Jaak Juskega, Rein Veidemanniga, Ahto Kaasikuga, Sirje Kiiniga ja Tiit Kändleriga. Erilise sündmusena väärib märkimist kohtumine kirjandusfestivali HeadRead raames Eestit külastanud taani krimikirjaniku Michael Katz Krefeldiga.

Vaatamata ruumikitsikusele korraldati vallaraamatukogus 47 näitust. Neist suuremad olid Rahvusarhiivi rändnäitused „Moejoonis 1950ndatel aastatel“, „Iseseisvuse taastamine“, fotograaf Meeli Küttimi fotonäitus „Urban dogs – Tallinna koerad“ ja Eesti Huumoriliidu rahvusvaheline karikatuurinäitus „Juubel – Eesti Vabariik 100“.

ÜLAL: Laste 7. suvelugemise lõpuüritusel esineb Mullimeister. 22. august 2018.

ALL: Kirjandusfestivali HeadRead raames kohtub lugejatega taani krimikirjanik Michael Katz Krefeld. 26. mai 2018.

2018. aastal jätkus traditsiooniliste turundusvõtete rakendamine: üritusturundus, raamatukogu kodulehe, RIKSWEBi, Viimsi valla veebilehe, visitViimsi.com-i ja erinevate Facebooki lehtede (raamatukogu, valla, visitViimsi.com, viimsilaste grupid jm) kasutamine raamatukogus toimuva reklaamimiseks, reklaamplakatite levitamine Viimsi inimeste olulisemates liikumiskohtades ja koostööpartnerite juures (Viimsi Päevakeskus, Viimsi valla koolid ja kooliraamatukogud) ning valla ajalehes Viimsi Teataja. Jätkati ürituste loomist Facebookis.

Kuna 2018. aastal oli põhiliseks teemaks Viimsi raamatukogule uute ruumide leidmine, siis sellest kirjutati ajalehes Viimsi Teataja neli korda, kajastati sündmuste arengut Facebookis ja raamatukogu koduleheküljel. Detsembris korraldati raamatukogus kohalikule kogukonnale infotund raamatukogu uute ruumide teemal, millel esinesid nii kohalikud juhid kui ka kultuuriministeeriumi raamatukogunõunik ja Eesti Raamatukogude Ühingu esimees.

2018. aastal alustati vallaraamatukogus koduloo andmebaasi loomisega, aasta lõpuks oli selles 355 kirjet. Oluline sündmus tudengitele oli neile täistekst-andmebaasi EBSCO kättesaadavaks tegemine.

Kokkuvõttes oli 2018. aasta Viimsi valla raamatukogudele tulemuslik. Tohutult energia- ja ajamahukas oli vallaraamatukogu ruumiprobleemile lahenduse otsimine ja leidmine pärast seda, kui vallavolikogu võttis 2018. aasta 18. detsembril vastu otsuse sõlmida Viimsi Marketiga üürileping raamatukogu ruumide tarbeks. Oli hea, et seejuures analüüsisime põhjalikult kõiki raamatukogutöö protsesse, koostasime lähteülesanded uute ruumide projekteerimiseks ja töötasime välja „Viimsi Raamatukogu arengukontseptsiooni uutes ruumides“.

RAAMATUKOGU ARVNÄITAJAD 2018. AASTAL

TEAVIKUID – 80 139 EKSEMPLARI, SH 44 641 EKSEMPLARI ILU- JA LASTEKIRJANDUST

LUGEJAJD – 5 603

ÜLAL: Kirjandushommik kirjanik Priit Põhjalaga. 4. oktoober 2018.

ALL: Kirjandusteadlane, kirjanik, ajakirjanik ja tõlkija Sirje Kiin tutvustab oma uut raamatut „Pühendused“. 2. oktoober 2018.

ÜLAL: Teadliku Muutuse Kunsti (TMK) tehnikate looja ning ülimenuka teose „Emotsioonid. Inimkonna suurim sõltuvus“ autor Ingvar Villido Viimsi raamatukogus. 13. november 2018.
 ALL: Endine profikorvpallur, motivaator, inspireerija, maailmarändur ja kirjanik Jesper Parve kõneleb oma kultusteostest „Mees. Otse ja ausalt“ ning „Minu Bali“. 28. november 2018.

2018 – 2019

Kerttu Sillaste iõõruba algklasside õpilastega inspireerituna raamatust „Mina olen kunstnik“. 18. märts 2019.

2019. aasta möödus vallaraamatukogu jaoks uute ruumide projekteerimise, ehitamise, riigihangete korraldamise, sisustamise ja kolimise tähe all. See kõik toimus ülikiires tempos. Veebruaris algas projekteerimine, silmas peeti peasjalikult seda, et raamatukogust kujuneks multifunktsionaalne kultuuri- ja hariduskeskus, mis kataks peamised kogukonnakeskuse funktsioonid, sh kultuurilised, hariduslikud ja sotsiaalsed funktsioonid. Eriline tähelepanu oli projekteerimise protsessis pööratud sellele, et raamatukogu oleks atraktiivne, inspireeriv ja ühistegevust soodustav koht lugemiseks, kooskäimiseks, huvitegevuseks ja elukestvaks õppeks.

Ruumid projekteerisid Bob OÜ, DokoInterior ja Agabus Arhitektid (arhitektid Matias Agabus, Anne Määrmann ja Kristi Prinzmann). Ehitushanke võitis OÜ Astlanda Ehitus, kes tegi imet, et ajavahemikus aprillist oktoobri lõpuni saaks endise ehituspoe ruumidest raamatukogu. Raamatukogu üldpindala on 2359 m², 1. korrusel on täiskasvanute teeninduseks 1770 m², sh 100-kohaline saal, ning 2. korrusel laste- ja noorteteeninduse jaoks 589 m², sh 50-kohaline saal.

Kesk tee 1 ruumides lõppes lugejateenindus 1. novembril ja esimene kolimisauto läks uute ruumide poole teele 5. novembril. Kokku sõitis kolimisauto seda teed kuus korda. 9. novembril toimus Viimsi raamatukogu ajalukku minev sündmus, mil enam kui 300 Viimsi inimest moodustasid inimketi ja andsid käest kätte tuhatkond raamatut vanadest ruumidest uude. See oli imetlusväärne, missuguse innuga nii lapsed kui ka täiskasvanud raamatutega askeldasid, ikka suunaga Randvere tee 9.

Kõige muu kõrval nappis aega ka mööbli, seadmete ja raamatute paika panemiseks, sest eesmärk oli raamatukogu avada lugejatele juba 5. detsembril. Ametlik avamistseremoonia oli määratud 20. detsembriks, kuna saabus veel mööblit ja seadmeid ning pidi jõudma teha muudatusi lugejateeninduses. 5. detsember oli rõõmupäev paljudele viimsilastele – kes tuli uudistama uusi ruume või kes oli kuu aja jooksul tundnud puudust lugemisvarast. Tol päeval külastas raamatukogu 1612 inimest ja laenutati 871 raamatut, uusi lugejaid registreeriti 35. Kogu päeva jooksul toimus mitmesuguseid sündmusi, et näidata raamatukogu erinevaid võimalusi: nii esinesid Viimsi muusikakooli õpilased ja Viimsi

ÜLAL: 8. laste suvelugemise aväiritus koos Viimsi raamatukogu maskoti Vimpsikuga. 28. mai 2019. ALL: 8. suvelugemise lõpetamine koos kloun Ummiga. 5. detsember 2019.

gümnaasiumi etelejad, õpilaste juhendajad olid Urvi Haasma ja Külli Täht, esitleti Hannes Võrno uut raamatut „33 kohtumist“ ja esines teater Varius lavastusega „Sada ja üks“.

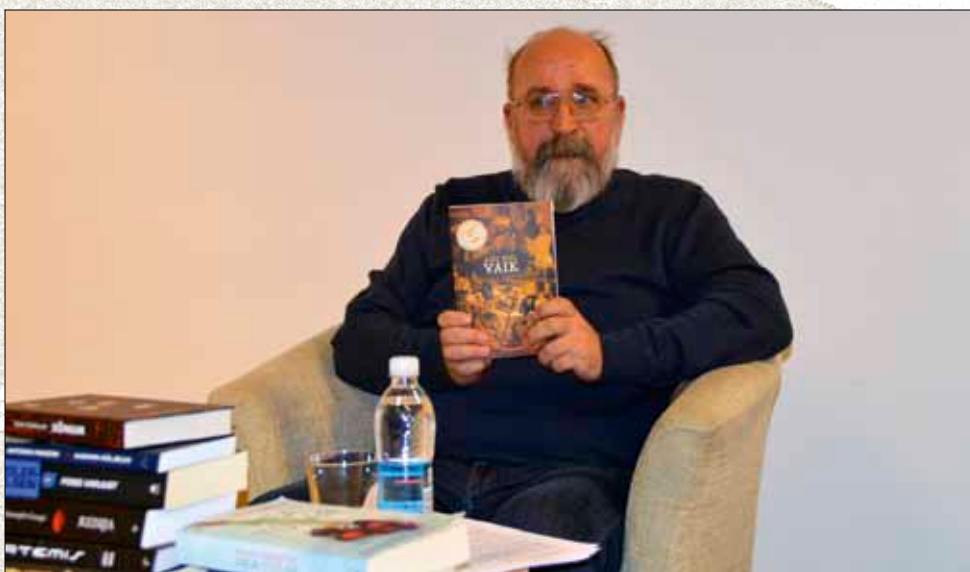
Eriti pidulik oli 20. detsembri avamistseremoonia, kuhu kutsuti ligi 300 külalist. Raamatukogu avas Riigikogu aseesimees Siim Kallas sümboliseerivalt raamatu „Kevade“ avamisega ja mõningate ridade lugemisega sellest. Muusikaliste vahepaladega esinesid Olav Ehala ja Hanna-Liina Võsa. Pidulik hetk oli siis, kui Austria suursaadik dr Julius Lauritsch avas Salzburgi kunstnikeühenduse art by Berchtoldvilla grupinäituse „Kirjapildid“ (maal, graafika, trükigraafika ja fotograafia), mille kuraatorid olid kunstnikud Peter ja Regina Rieder ja mis oli kingituseks Viimsi vallale 100. aastapäevaks ning Viimsi raamatukogule uute ruumide avamise puhul.

Uutes ruumides muutusid vallaraamatukogu lahtiolekuajad: avatud ollakse kõigil nädalapäevadel, esmaspäevast reedeni kell 10.00–20.00 ja laupäeval ning pühapäeval kell 10.00–16.00.

25. jaanuaril avati pidulikult vallaraamatukogu uus harukogu – Püüsi, mis hakkas tööle nii rahva- kui ka kooliraamatukoguna. Raamatukogu on avatud 8.30–16.30 ja neljapäeviti kell 11.00–19.00.

Oluline hüpe toimus vallaraamatukogus infotehnoloogia valdkonnas. Projekteeriti ja ehitati üles uus tervet raamatukogu kattev võrgusüsteem, kus on eraldatud tööarvutite ja lugejaarvutite võrk. Kõik tööarvutid (11) vahetati välja Lenovo All-In-One arvutite vastu ja lugejaarvutid pandi tööle valla ühtses pilveteenuse süsteemis. Uutes ruumides on ülikiire WiFi-lahendus, kuni 500Mbit/s. Võeti kasutusele tarkvara Office 365, mille kasutusvõimalused lubavad rakendada rühma- ja tegevustubade (muusikastudio, video- ja helisalvestusstudio) registreerimissüsteemi jpm. Teenindussaalidesse paigaldati Overall Eesti AS kaks printerit (üks värvi- ja teine mustvalge printer) ning alates 2020. aastast on lugejatel võimalik kasutada Print In City teenuseid.

2019. aasta kevadel algas vallaraamatukogu üleminek seniselt vöotkoodipõhiselt teavikute tuvastuslahenduselt RFID-põhisele tuvastuslahendusele, hakati markeerima teavikuid RFID-märkidega ning paigaldati klienditeeninduse ja turvalahenduse töökohad.

ÜLAL: Teateatri lasteetendus „Kriips ja jutt“. 18. märts 2019.

ALL: Lugejatega kohtub krimikirjanduse asjatundja Jaan Martinson. 7. veebruar 2019.

Turva- ja klienditeenindus rakendatakse tööle 2020. aastal. Prangli harukogus vahetati uute vastu välja kolm arvutit. 2019. aastal oli ühe elaniku kohta komplekteerimisraha 3,33 eurot, mis on ainult 0,05 eurot rohkem kui 2018. aastal. KOVi komplekteerimisraha kasvas võrreldes 2018. aastaga 6% ja riigieelarveline toetus 9%. Võrreldes 2018. aastaga oli valla kõikide kogude juurdekasv 1341 eksemplari.

2019. aastal kasvas vallaraamatukogu lugejate arv vaatamata enam kui kuuajalise sulgemise järel 450 uue lugeja võrra, Pranglil jäi samaks, Püünsis 248 võrra ja Randveres 18 võrra. Vallaraamatukogudes oli tervikuna külastuste väike kasv (1561), külastuste arv vähenes (2233) veidi vallaraamatukogus, kuna raamatukogu novembrikuus kolis. Suurem vähenemine (4848) oli Randvere harukogus töötaja pikemaajalise haigestumise tõttu. Prangli harukogus oli võrreldes 2018. aastaga vähem 346 külastust. Vaid uus Püünsi harukogu töötas kogu aasta ja tagas külastuste arvu kasvu vallas tervikuna.

Laenutuste arv vallaraamatukogudes kasvas kokku 7818 võrra, vallaraamatukogus vaatamata kuuajalisele kinni olekule oli võrreldes 2018. aastaga enam 1572 külastust, Randvere harukogus vähenes eespool nimetatud põhjusel 768 ja Pranglil 469 võrra.

2019. aastal kasvasid laste- ja noorteteeninduse näitarvud tervikuna – lugejaid oli enam 272, külastusi 33 516 ja laenutusi 8719. Suurem tagasimineku laenutustes ja külastustes oli töötaja haigestumise tõttu Randvere harukogus. See-eest hakkas uus Püünsi raamatukogu tublisti tööle, seal oli 2019. aasta lõpuks 296 lugejat, 4200 külastust ja 2785 laenutust. Ka laste- ja noorteteeninduses ei olnud vallaraamatukogu sulgemise ajal näitavate tagasimineku, välja arvatud väike külastuste arvu langus.

2019. aastal jätkus vallaraamatukogude koostöö valla kooliraamatukogudega, toimusid ühisarutelud, koos korraldati laste suvelugemine, õpilaste ettelugemise võistlus (Püünsi harukogus) ning kirjandusvõistlus. Vallaraamatukogu korraldatud üritustel osalesid Haabneeme lasteaedade ja koolide lapsed. Detsembrist alates said Haabneeme lastele suureks magnetiks lugemise juurde toomisega vallaraamatukogu uued ruumid, neis on lastele üle 500 m² pinda mitmesugusteks tegevusteks.

ÜLAL: Kohtumine lastekirjanik Mika Keräneniga. 3. aprill 2019.

ALL: „Lennart Meri 90“ mälestusõhtul esinevad meenutustega Mart Meri ja Jüri Trei. 10. aprill 2019.

2019. aastal korraldasid Viimsi valla raamatukogud lastele ja noortele kokku 40 erinevat üritust, neist näitusi oli 12 ja suulisi üritusi 28. Vallaraamatukogu meelejäavamad üritused olid: töötuba Kertu Sillastega, Teoteatri etendus „Kriips ja jutt“, Miku-Manni Lasteteatri etendus „Kõige parem“, kohtumine kirjanik Mika Keräneniga ning 8. laste suvelugemise ava- ja lõpuüritus. Kokku osales üritustel 361 last Haabneeme koolidest ja lasteaedadest.

Kuna Randvere harukogu on tihedalt seotud Randvere kooliga, siis olid ka ürituste sihtgrupiks õpilased kuni 6. klassini. Viidi läbi mitmed raamatute soovitamise ja ettelugemise tunnid, mille eesmärgiks oli tutvustada lastele kirjandust. Küläs käisid Jaanus Vaiksoo ja Kadri Hinrikus. Suurt elevust pakkus raamatukogutund lugemiskoortega. Prangli harukogus korraldati emakeelepäeva üritus koolis – kirjandusviktoriin, Mulli- ja Teadus-*show*, rühmakoolitus „Kuidas otsida avariilult raamatuid?“ ja mälumäng „Tunne Eesti kirjandust“.

Vallaraamatukogu korraldas 2019. aasta esimesel poolaastal lugejate soovidele vastu tulles nii vestlusõhtuid kui ka kohtumisi kirjanikega. Alates 5. detsembrist toimusid üritused juba uutes ruumides, kus on 100-kohaline saal täiskasvanutele ja treppide ala laenuvusruumis ning 2. korrusel 50-kohaline saal lastele. Kokku korraldas vallaraamatukogu 21 erinevat üritust, millest meelejäavamad olid vestlusõhtu kirjastuse Varrak peatoimetaja Krista Kaeraga, vestlusõhtu Jaan Martinsoniga, vestlusõhtu ajaloolase Andres Adamsoniga, kohtumisõhtud Hanno Ojaloga, Marju Kõivupuuga, Alar Tamminguga, Andrus Kivirähkiga, kirjanik Valdur Mikitaga, „Lennart Meri 90“ – mälestusõhtu koos Mart Meri ja Jüri Treiga, Ülo Vooglaiu, Tunne Kelami ja Hannes Võrno raamatute esitlused jpt.

Kokkuvõttes oli 2019. aasta Viimsi kogukonnale märgiline, pärast kümme aastat ootamist sai vallaraamatukogu uued ruumid, kus pakkuda ja arendada teenuseid, mis aitavad valla elanikel olla aktiivsed ja informeeritud ühiskonnaliikmed. ■

RAAMATUKOGU ARVNÄITAJAD 2019. AASTAL

TEAVIKUID – 85 285 EKSEMPLARI, SH 48 040 EKSEMPLARI ILU- JA LASTEKIRJANDUST

LUGEJAJD – 6 306

ÜLAL: Ülo Vooglaid esitleb isemõtteleja käsiraamatut „Elanikust kodanikuks“. 18. aprill 2019.
ALL: Raamatutest, lugemisest ja kirjutamisest vestleb kirjanik Andrus Kivirähk. 9. mai 2019.

Raamatukogu uute ruumide valmimine veebruarist oktoobrikuu lõpuni 2019.

ÜLAL: Viimsi valla elanikud aitavad raamatukogul kolida. 9. november 2019.

ALL: Raamatukogu avab lugejatele uksed. 5. detsember 2019. Foto Peeter Langovits.

ÜLAL: Raamatukogu avab Riigikogu aseesimees Siim Kallas ridadega Oskar Lutsu „Kevadest“. 20. detsember 2019. Foto Teet Malsroos. ALL: Viimsi raamatukogu uute ruumide avamise tsereemoonia. Esireas Austria suursaadik dr Julius Lauritsch, austria kunstnikud Peter ja Regina Rieder, Viimsi raamatukogu direktor Tiiu Valm, Riigikogu aseesimees Siim Kallas ja kirjanik Leelo Tungal. 20. detsember 2019. Foto Peeter Langovits.

*ÜLAL: Hanna-Liina Vösa esinemas Viimsi uue raamatukogu avamisel. 20. detsember 2019.
Foto Peeter Langovits. ALL: Hannes Vörno raamatu „33 kohtumist“ esitlus. Vestlust juhib
Laine Randjärv. 5. detsember 2019.*

AASTA 2020

2020. aasta algas vallaraamatukogule lootusrikkalt: oli arvukalt uusi lugejaid, külastusi ja laenutusi. Alustati muusika- ja videostuudiotekasutajate koolitustega ning broneeringutega. Rühmaruumid ja individuaalsed lugemisboksid võeti üsna ruttu omaks ja neid kasutati aktiivselt. Asusime kavandama 3D-printerite, kilelõikuri ja märgipressi kasutajakoolitusi. Uutes ruumides oli palju võimalusi, mille kohta lugejad soovisid teavet nii veebis kui ka kohapeal.

Regulaarselt hakkasid koos käima raamatuklubi ja pereterapeudi jututuba, huvi äratasid mõtlemisõhtu päevakajaliste teemade arutamiseks ja mõtteline galerii Viimsi raamatukogu kunstiraamatute riiuli tutvustamiseks, rahvarohked on raamatukogutunnid ning muinasjutu vestmised lastele jpm.

Toimusid kohtumisõhtud, kus esinesid Piret Kooli, Andrei Hvostov, Neeme Raud, Tunne Kelam jt. Trepigaleriil esitlesid uusi raamatuid Sirje Kiin ja Marianne Mikko.

Suures saalis esinesid Maire Eliste laululapsed ning Viimsi Päevakeskuse laulu- ja tantsuansambel. Meeldejääv oli 23. veebruaril raamatukogus toimunud kontsert „Viimsi talent“. Kogukonna kokku kutsumiseks ja ka tõsisteks aruteludeks leidis vallavalitsus üha enam, et neiks sobivad raamatukogu ruumid, mis ongi raamatukogu üks olulisemaid ülesandeid – ühendada kohaliku omavalitsuse elanikkonda.

ÜLAL: Viimsi raamatukogu ootab lugejaid.

ALL: Uus tehnika uues raamatukogus.

Oli rõõm, et raamatukogul olid mitte ainult kaasaegsed ruumid, vaid et ka tegevusuunad hakkasid välja kujunema. Kuid 14. märtsist kehtestati Eestis seoses COVID-19 kiire levikuga eriolukord, mis sulges raamatukogu külastajatele kolmeks ja pooleks kuuks. Lugemine on aga üks olulisemaid tegevusi, et säilitada meelerahu, ja nii alustas raamatukogu lugejate kontaktivaba laenutuse korraldamisega. Võeti vastu raamatute ettetellimisi telefoni ja e-posti teel, desinfitseeriti iga välja laenutatud raamat ning pandi raamatukogu sissekäigu juurde kärudele. Ka tagastatud raamatud desinfitseeriti ja pandi enne riulile asetamist karantiini. Raamatukoguhoidjad kandsid maske ja kindaid, kuna polnud teada, kuidas viirus levib. Tagantjärele mõeldes oli see uskumatult keeruline ja ka julgust nõudev aeg kõigile raamatukogu töötajatele. Kui rääkida arvude keeles, siis sellel ajal laenutati 12 821 raamatut (samal ajavahemikul 2019. aastal 10 921 raamatut). Ka harukogud Püünsis, Pranglil ja Randveres alustasid kontaktivaba laenutusega, kuid tunduvalt hiljem ja tagasihoidlikumate näitajatega. Kuna eriolukorra ajal soovisid paljud inimesed lugejaks registreeruda, siis tehti Viimsi raamatukogu ettepanekul raamatukogu tarkvaras RIKS uus arendus – lugejate registreerimine ID-kaardiga ja Mobiil-ID-ga. Tööle hakkas ka Print in City printimis-, paljundus- ja skaneerimisteenus. Kaua arutasime, kas laste suvelugemine korraldada või mitte. Meis oli siiski otsustavust suvelugemine teha, et ka lastel oleks tegevust. 9. suvelugemisel osales 121 last, mis oli küll vähem kui aasta tagasi, kuid ettevõtmine osutus õnnestunuks. Märkimisväärselt oli Viimsi raamatukogu Viimsi ViVa Virtuaalklubi läbiviimiskohaks üheksal neljapäeval.

1. juulil avati raamatukogu lugejatele taas. Esimene kohtumine toimus Marianne Mikoga juba 23. augustil tema raamatu „Kroon kuningriigis. Eestlase märkmed pandeemia ajal Rootsis“ esitlemiseks.

Käes on 2020. aasta septembrikuu viimased päevad, aasta lõpuni on veel mitu kuud ja raamatukogu kavandatavate sündmuste kalender on täis põnevaid ettevõtmisi, et tähistada väärikalt raamatukogu 100. juubelit. ■

Lasteosakonna teabelett.

ÜLAL: Lasteosakonna mugavad kott-toolid.

ALL: Lasteosakonna interaktiivne sein.

Viimsi raamatukogutöötajad 25. septembril 2020.

Tagareas vasakult: Kati Koppel, Marika Matvere ja Reet Kukk.

Keskmisses reas vasakult: Sandra Rohesalu, Ene-Linda Tammik ja Katrin Vainokivi.

Eesreas vasakult: Kersti Teelem, Liivi Tuuling, Tiiu Valm ja Liana Lepik.

Fotolt puudub Tuuli Klaas. Foto Teet Malsroos.

VIIMSI RAAMATUKOGU AJALUGU
1920 – 2020

